

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZANTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Még jelenik minden nap a hétévi és
hannap utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség kényszerűtől visszavonásán
vagy megőrzésére nem vállal költ.Előzetesek és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, decz. 13.

A margittai petíció a kúria előtt.

Az országos képviselő-választásnak egyik legérdekesebb mozzanata volt a margittai választás és annak legszenzációsabb részlete Örley Kálmánnak Beöthy főispánhoz intézett levele, melyben elismeri, hogy sok pénzt — 8000 frtot — költött, de még két ezerre lenne szüksége, ennek közvetítését kéri.

A nagy feltűnést keltett levél a függetlenségi párt kezébe került, a mely sietett plakátokon és a lapok útján nyilvánosságra hozni a levelet.

Azóta mindenki tudta, hogy még gyakran fog szó esni erről a levélről a parlamentben és a sajtóban. A margittai ellenzék az Örley mandátuma ellen benyújtott petíció útján gondoskodott róla, hogy az ország első bírósága, a kir. kúria mondjon illetékes véleményét felőle.

E petíció a már ismert hirhedt levél kivül bizonyítékul hozza fel azt a másik levelet, a melyet Örley szintén a főispánnak irt s kéri a levélnek hivatalból való beszerzését, valamint Beöthynek a kihallgatását is. A petíció részletesen fejtegeti a levél tartalmát, mely szerint az etetés-itatás és a vesztegetés rendszeresen ment végbe az összes községekben és a mellett, hogy e tények konkretizálásánál számos tanura hivatkozik, egyúttal melékelve van a választásnál leszavazottak teljes névsora s kéri szükség esetén ezeknek a kihallgatását.

Végül a kérvény pontozatokban, az 1899. XV. törvénycikk illető intézkedéseire hivatkozással, részletezi a fenforgó érvénytelenségi okokat, tényeket és az ezekre vonatkozó bizonyítékokat.

És kiterjed a petíció, — melyet a támadók nevében dr. Erőss Samu fővárosi ügyvéd nyújtott be, — nemcsak a választás érvénytelenítésére, hanem az idézett törvény 28-ik §-a alapján arra is, hogy: mivel a beadott érvényes szavazatok általános többségét nem Örley, hanem Szathmári Mór nyerte el: a kúria állapítsa is meg az október 2-iki választásnak ezt az eredményét.

A benyújtott 60 petíció közül egyiknek a tárgyalását sem várta kíváncsiabban az egész ország, mint ennek a petíciónak a tárgyalását.

Ma, pénteken december 13-án, Lucza napján kezdte el a kúria az érdekes tárgyalást, melyre Örley Várady Zsigmondot és saját fiát szemelte ki védőkül.

A tárgyalás elég érdekes volt — de a java csak holnap következik, mert csak most kerül a sor az ítélehozatalra.

*

Az érdekes tárgyalásról részletes tudósításunk a következő:

Örley mandátuma.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, decz. 13.

A Kúria V. büntető tanácstermében pont tíz órakor nyitotta meg Faizs Andor elnök a tárgyalást. Előadó Zachar Emil kuriai bíró. A személyesen is jelenlevő megválasztott kép-

viselőt, Örley Kálmánt és a választást dr. Várady Zsigmond nagyváradai és dr. Örley György budapesti ügyvédek védik. A petíciónálók részéről is ketten vannak jelen: dr. Erőss Samu ügyvéd és egy vidéki pénzügyintézet tisztviselője, tehát nem jogászember, — Aigner Adolf. Elsőnek Aigner szólal fel s elegáns előadásával valósággal meglepi a hallgatóságot. Nemcsak okosan és meggyőzően beszél, de a paragrafusokkal is ügy dobálózik, akár egy ügyvéd.

A vád előadása.

Az elnök kérdésére kijelenti dr. Várady, a védők egyike, hogy a petícióval szemben alaki kifogást nem emel. Erre felszólal elsőben a kérvényező képviselője Aigner és konstatálja, hogy Örleynek 399 szavazattöbbséget sikerült összehoznia. De a választás négy okból is érvénytelen. Azzal, hogy Örleynek nincs a kerületben választójoga, nem foglalkozik, mert valószínűleg bizonyíthatja majd, hogy van másutt. Am súlyos érvénytelenítési ok, hogy Örley a választóit, még pedig úgy szólván valamennyit, megvesztegette vagy maga, vagy a kortesei útján. Továbbá etetett-itatott. Negyedsorban a törvény 27. §-ára hivatkozik s a vesztegetés és itatás következtében a szavazatok érvénytelennek lesznek kimondandók. Ez okok elősorolása után rátér a bizonyításra.

Felolvassa Örleynek a fentebb közölt levélét s megjegyzi, hogy a mi annak elején Szathmárirra vonatkozik, azt rosszul tudja Örley, de jobban azt, mit ő maga cselekedett, mondván, mint vásárolta össze a szavazókat s hogy mint kellett neki pénz és még pénz. Kért is hát Beöthy főispántól, mert a magdét — ugyan — mind elköltötte már. Nyolczeszer forintból beszél s ez csak illegális kiadás lehet. Világos a levélből, hogy Örley vesz-

A „TISZANTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az élet álmom.

Irtá: Théodore de Banville.

A régi Estrapade-tér közelében, egy csöndes utcában van az Olliver kisasszonyok híres leánynevelő intézete. Óriási kiterjedésű kertek tartoznak hozzá, melyeket az ujtási vágy nem nyírta meg, hanem meghagyott a maguk teljes előkelő szépségében. Egy őszi estén két leányka volt a kertben: a tizenégy éves de Castan Blanka, és a tizenhárom esztendő de Meslide Janka. Az esti szünórát nem arra használták föl, hogy növendéktársaikkal játszodozzanak, hanem a leáldozó napnak aranyos rózsaszínű eugarait bámulgatták és elnézegették a halott faleveleket, amint a szellő apró tölcéséreké kavarja a lábaik előtt.

— De mi bajod, kedvesem? — szólalt meg Blanka egyszerre. — Szemeid szokatlan fényben tündökölnék, hangod reszket, járásod lengőbb, mint máskor és öröm ragyog minden vonásodról. Mi az? Mi történt veled? Talán kincset, vagy valami dió-nagy gyönyört találtál ebben az elhagyatott barlangban, melyben kis forrás csörgedez és ahova rajtad kívül soha senki nem teszi be lábát?

— Ah! — mondá Janka, — jól teszed,

hogy vallatsz. Mert nagyon jól esnék a bizalmas vallomás és szívem ég a vágytól, hogy érzelmeit a tiedbe öntse. Igen, igen, bolond vagyok, rajongok, boldog vagyok. Most már ismerem a kinszenvedést, a boldogságot, azt az ismeretlen menyországot, melyről oly sokat beszélünk. Szeretek.

— Te? — kérdé Blanka.

— Hallgass csak, — mondá Janka. —

Az a fiatal ember tizenhét éves és nagyon szép. Fekete a haja, fekete, melázó a szeme, piros ajka fölött alig látható finom fekete bajuszka serkendez. Nyaka erős, de mégis olyan fehér, mint a miénk. Henrikoek hívják és most a saint-cyr-i kadétiskolára készül, mert katona lesz. Engem pedig imád. Amikor reám gondol, csillog-villog és nedves lesz a szeme, alig mer kiejteni a nevemet.

— De, — kérdé Blanka igen nagy elcsudálkozással; — hol van ez a fiatal ember? — hol láttad?

— Én nem láttam őt, — mondá Janka.

— De egyszerre csak eszembe jutott. Egyszerre tisztán előttem termett a képe és egyszerre meglevénedett az emlékemben. Megismertem a ragyogó fehér fogait, a szemöldökét, melyet ragyogó fehér fogait, a szemöldökét, melyet mintha festő ecsetje lehelt volna a szeme fölé, megismertem a büzke száját, melylyel csak én rám tud mosolyogni.

— De, — mondá Blanka, tetőpontján a meglepetésének, — honnan tudod, hogy egyáltalában létezik-e, ha még nem is láttad?

— Eh! — felelte Janka élénken, — hiszen tudom, látom, érzem. Ha nem léteznék, akkor hogy élhetne a gondolataimban? Honnan tudnám nevét? Miből találtam volna ki, hogy szeret engem? Hogy hol van, azt nem tudom; talán ott a magas fal mögött, mely ezt a kertet bekeríti; talán a szülői laknak ottan? De abban az egyben egészen biztos vagyok, hogy mindenütt ott van, ahol én vagyok, mindig lát engem és nagyon közel van hozzám. A módját is ki fogja találni, hogy hogyan mutatkozzék, hogyan írjon és hogyan szüntesse meg a távolságot, mely elválaszt bennünket egymástól!

— Ej, ej, kedvesem, — mondá Blanka jókedvűen, — veled tisztára csak a képzelődés üzi kis játékait. En csak azt tanácslom, hogy kergesd el az álmodat.

— Ah! mily rossz vagy! — mondá Janka. Es a kis leánynak hevesen hullámozott a melle, és egyszerre vad lett a tekintete. Szeméből pedig jobbról-balról csak úgy omlottak a könnyek.

Blanka azonnal vigasztalni kezdte; azonnal ki akarta ábrándítani és meg akarta értetni vele, hogy milyen gyermekmódra álmodik a szerelemről. Csakhogy nem sikerült észre téri-

tegetett — a mint ő mondja — »tekintélyes« embereket és bizonyos, hogy nem tekintélyeseket is. A különbség csupán annyi, hogy am azok 10 forintot, a többiek meg csak öt forintot kaptak. Tulfizette a fuvarát és az ellátást is, sőt a kortések részére még utólagos fizetéseket is beismer.

Hivatkozik ezután egy, a *főispánhoz írt második levelére*, a melyet beszerezni kér. De *kihallgatandó* lesz szerinte maga *Beöthy* főispán is. Azt hiszi, hogy Orley levele után alig van szükség további bizonyítékra, de azért bemutat néhány okiratot. Ezek felvilágosítják, mire ment el a nyolczezer forint. Nem egyébre, mint vesztegetésre.

Azután okmányokat mutat fel. Felolvassa *Szunyogd* község választóival aláírott nyilatkozatát, melyben kijelentik, hogy *esküvel* késznek bizonyítani, hogy *Pap* Simon főbíró 2—3—4 koronát fizetett nekik arra a célra, hogy Orleyre szavazzanak.

E pontnál *Orley* ügyvédje felmutat egy irást.

— Tudom, tudom, kérem. Ismerem az ilyen választ. *Ellennyilatkozat*. El voltam rá készülve. De csak azt felelem rá, hogy a mi embereink minden felszólítás nélkül jöttek hozzánk, akik legyőzött, elhagyott, szegény függetlenségi emberek vagyunk.

Ezután egymásután fölmutatja a hasonló okmányokat.

Majd így végzi:

— Bizonyítékaim végső része: kegyeskedjék úgy az Orleyre, mint a Szathmárra leszávozott, jegyzékbe vett választókat kihallgatni mint tanukat. Ha azt mondja az ellenfél: fölösleges ez, mert a törvény értelmében nem köteles senki a saját bűnösségére vallani — akkor én azt felelem, hogy nem is szükséges a maguk megvesztegetéséről vallani, hanem, hiszen együtt, egy csoportban voltak, együtt ittak, együtt ettek, együtt vesztegettek, — vallhatnak a többiek megvesztegetettségéről.

Ilyenformán — ugymond — azt kéri, hogy levonva az Orley által megvesztegetett szavazókat — 646 szavazót méltóztatott megvesztegetni képviselő ur! — fordul Orleyhez, — semmisítse meg a Kuria Orley mandátumát s Szathmári Mórt mondja ki megválasztott képviselőnek.

— Befejeztem nagyméltóságú Kuria. Aránylag nem hosszú volt beszédem, mert hiszen az igazság — rövid.

Várady Zsigmond védbeszéde.

Várady Zsigmond dr., Orley ügyvédje, először is bemutatja a nagyváradi polgármester bizonyítványát, hogy Orley igenis választó. Azt hiszi, hogy ez lett volna az egyetlen elfogadható érve az ellenfélnek, mert a többi — alaptalan.

Bizonyítékokat, érvénytelenségi okokat eleget hallottunk. De érvénytelenségi *tényt* kell felhozni.

Nem elég azt mondani: Orley csalt! — ezt tényvel kell bizonyítani. Nem elég azt mondani: Orley mindenkit pénzen vásárolt, — *Kegyelmet* : do t gróf Károlyi Gyulának! — ezt bizonyítani kell. S a margittai szabadelvű párt nevében órást emel e kifejezés ellen. Az a kerület mindig szabadelvű képviselőt küldött a házba, 30 éven át.

Tény helyett okokat kaptunk. Egy levél. Szeretnénk látni ezt a levelet eredetiben. Igenis írt Orley a főispánhoz szept. 29-én egy »Kedves barátom!« megszólítású levelet, — de szeretnénk látni ezt a levelet.

A második levél, mely még *Beöthy* főispánál van. A törvény azt mondja: az érvénytelenségi tényeket a *kérvényezők tartoznak bizonyítani*. Nem küldheti a vizsgálóbíró, sem a Kuria nem használhatja fel ez üdvös célra. De ha úgy volna is: különbséget kell tenni a *magánlevél* és *okirat* közt. De végre is mit akarnak e levéllel? Tegyük fel, hogy kért Orley a főispántól és barátjától választási célra pénzt — kölcsön. Mit bizonyít ez? Semmit. Célja, hogy legyen *látszólagos bizonyíték*.

Az okiratokban történekből — még ha valók lennének is — nem Orley által tettek. Relatív értéke ezen oknak niacs — hiszen azt mondják: 399 érvénytelen szavazat volt — Károlyival együtt! — tehát a pár ok eltörpül 399 mellett. Mi az abszolút értéke?

Most nem Orleyről szól, hanem az ország jóvendőjéről. Ha 8—10 választó, a legalantasabb is összebeszél, hamis tanuskodással megsemmisíthetik a mandátumot. Ezért mondja ki

a törvény szigoruan, hogy mikor »részes« a jelölt. Egyetlen eset sincs olyan, melyre ráülk Orley részessége. Kifogásolja, hogy a bizonyítványokban nincsenek pozitív, konkrét nevek felhozva, ezeket tehát figyelembe venni nem lehet.

S marad végre a levél. Beismertük, hogy Orleynek a választásra *nem volt elég pénze*. Szent István óta a magyarnak mindig az volt a baja, hogy nem volt elég pénze. Ez hát nem nagy büne Orleynek.

Nem akarják Szathmárit kisebbiteni, de személye abban a kerületben kicsi súlyú. A függetlenségi párt ott egy kis töredék: Szathmári előtt egy sokkal, óriásabb módon erősebb jelölt is megbukott ott: Bakonyi Samu, aki közel is lakik, a legveszedelmesebb népszónok — —

Elnök: Remélem, nem rossz értelemben érti ezt?

Várady: Politikai értelemben gondolom méltóságos ur, a szabadelvű pártra. Nem is gondolhatnám másként, mert büszkén vallom, hogy e férfi barátom.

De hát szeretnék a levélről beszélni. Szeretném ugyan színról-színre látni. (Aigner fölkel, odaviszi.) Köszönöm. (Derűtség.)

Elmondja ezután, hogy Orley — Szathmári agitációi ellen — a választás izgatottságában falun írta e levelet, aztán meggondolta, szét-tépte, eldobta s gondos 48-as kezek fölvelték, kinyomatták, fölhasználták. Ismerek ilyenféle pert még egyet. IV. György angol király perét Braunschveigi Katalinnal szemben. Az ilyen magánlevelek fölhasználása elegendő arra, hogy a kuria semmisnek tekintse. De be fogja bizonyítani, hogy ez a levél nem is egészen felel meg a valóságnak, nem vethetők oly szorosán a mérlegbe, mint egy tanuvallomás. Ez a legnagyobb izgatottságban íródott.

Azt mondja az ellenfél, hogy *csomósul* hoztuk a választókat. Nem tudom, milyen szállítási eszközt ért ez alatt, (Derűtség) de ha a perpedes apostolorumot érti, ebből az illuziójából fel kell ébreszteni.

Bizonyítványokkal igazolja, hogy fuvar idegenből is kellett venniük. Ha 700 fuvart veszünk — ennyit kell előre biztosítani — 5,400 korona. Igaz, elég volna, ha egygyel több szavazót hoznak be, kérdehetik, minek az

teni; minél többet beszélt neki, csak annál jobban elkésesítette és annál erősebben sebezte a szívét. A szünórának vége lett. Már a kis harang is megcsendült és leczkére hívogatta a leánykákat. Janka még egyre sirt és sehogyszem tudta elfojtani a zokogását. Blanka megszeppent és attól félt, hogy valami tanító kisasszony meg találja hallani ezt a sirást-rívást, és megszeppentében egy szerencsétlen gondolata támadt neki. Azt gondolta ugyanis magában, hogy ha már sehogyszem tudja meggyőzni a barátját, hogy ez a Henrik nem létezik a valóságban, hát miért ne játszsza el ő maga a képzelt fiatal ember szerepét? Hiszen azt tétethet vele, amit akar, tetszése szerint igazgathatja és bármikor leléptetheti a színpadról!

Két nappal később Janka megint a barlangba ment, hogy rendes szokása szerint üldögéljen és álmodozzék. Egy levelet talált ott, mely az ő nevére volt címezve: »De Meslide Janka kisasszonynak.« Mohón nyitotta föl, ámár csöppet sem csudálkozott, sőt ellenkezőleg úgy találta, hogy ez a várva várt levél elég későn jött meg. Elolvasta és majd elnyelte a szemével, különösen a »Henrik« nevet, mely mindig a szívében és az ajkán volt; azután gyönyörrel eltelve élvezte a boldog tudatot, hogy viszontszeretett. A levél de Castan Blankától származott, aki tizenégy esztendő óta maga sem tudott sokkal többet, mint kis barátja. Olyan is volt a levél,

mintha kis lány írta volna a bábujának; de éppen ezért sokkal veszedelmesebb volt és sokkal jobban célzott ért vele, mert akinek szánta, teljesen megértette. Janka természetesen találta, hogy nemcsak a szépségét, hanem a ruháit is, sőt az iskolászerkeit is nagy alaposzággal dicsérgeti a barátja. Egészen magától értetődőnek látszott előtte, hogy Henrik jól tudja, mit szokott ő művelni az iskolában, a sétán, az étkezéseknél és így tovább; sőt ép azon csudálkozott volna, ha Henrik semmit sem tud mindezekről. Választ kértek tőle és ő minden vonakodás, minden habozás nélkül megírta a feleletet, mint az olyan asszony (hiszen minden fiatal lány asszony!), aki rögtön megadja magát, még pedig örökre. A feleletet ugyanarra a helyre tette le, ahol az állítólagos Henrik levelét találta.

A mondván csinált viszony kezdett dülörej jutni és Blanka nem tudta, hogy mit műveltesse a személyiséggel, kinek képét magára vette. De Meslide Janka látni akarta az ő Henrikjét és megparancsolta neki, hogy mutassa magát, amivel ugyancsak zavarba hozta a nem létező kedvest! Janka minden hónapban két napot otthon töltött az anyjánál, ezenkívül havonként kétszer kísértelt az intézettel. Henriknek ugyancsak gyenge lehet a találékonysága, ha nem tudja módját ejteni, hogy valahol találkozzanak az uton és legalább egy pillantást váltsanak egymással. Janka ezer alkalmat adott neki, de Henrik mindig olyan félénkséggel

kerülgette az alkalmat, hogy már igazán úgy látszott, mintha a lelkiismerete nem volna egészen tiszta. De végre is színt kellett vallania. Janka semmi kifogást sem fogadott el többé és a meghatározottabbban, — ahogy csak zsarnokok és kis leányok tudnak parancsolni — megparancsolta a barátjának, hogy jelenjék meg előtte. Henrik már most nem tudta elfogadható okát adni az elmaradásának és nem talált kibuvót.

De Castan Blanka nagyon beszorult a kelepczébe. Következésképp a drámai költők vad-sága őt is elragadta. Ez pedig minden vad-ságok közt a legvadabb, mert a drámagyártó egyéniséget ha zavarba hozza egyik-másik szereplője, akkor egyszerűen kivégzi és emellett még annyi lelkifurdalást sem érez, mint a pénzért dolgozó orgyilkos. Blanka azonban nem hajtotta igen messze a gonoszságot, nem ölte meg Henriket, hanem délvidékre czipeltette a szülőivel és azt mondta, hogy ezt valami érdekes mellbetegség teszi szükségessé. Henrik tehát Cannes-ban álmodozott a zöld borostyán-lombok alatt és onnan nézegette a kék színű tengert. Most már nem lehetett tőle megkívánni, hogy megmászsa az intézet kertjének falát és a barlangocskába vigye a levelet, ahol a forrásocská nyögőcsél. Kényszerítve volt tehát a hallgatásra, ami nagy megkönnyebbülésére szolgált az őt életre hívó Blankácskának, akinek kezdett már megállni az esze. Blanka abban bizott, hogy már most nem lesz se írni,

a sok szavazó? Ezért mindkét pártól az utolsó perczben sokan elmaradnak. Beismerem, hogy a 48-as parasztszáz részéről kevesebb maradt el, mert azokat ma is forradalmi szellem lelti át.

Az ellenfél tagadólag int.

Várady (hevesen): Hiába tetszik tagadni, én mint politikai férfi, tudom ezt. Nem az Ausztriától való elszakadás izgatja őket, hanem a forradalom, mely még Rákóczi idejéből —

Elnök: Talán elég lesz. Folytassuk.

Várady: Ezután bizonyítja, hogy mintegy 8000 frt kellett csak az alkotmányos, törvényes költségekre.

A kérvényből magából bizonyítja, hogy a választásnak rendben kellett lefolyni. De a kérvényezők azt mondják, hogy Orley emberei adtak pénzt. Adtak-e, nem adtak-e, Orley nem tudja, mert azt a *szabadelvű párt adta* (!) A törvény pedig azt nem tiltja, hogy a párt küldötteket ne küldhessen és 10 frtot ne adhasson.

Az ellenfél azt kéri, hogy az *összes választókat* hallgassák ki. Jogászilag megdöbbenek e bizonyítási módtól. Mindennek van határa. Ez nem felel meg a törvénynek sem. Így érvelni: azt *tartom*, hogy mindenki kapott pénzt vagy italt, tehát azt *tartom*, hogy mind meg volt vesztegetve, tehát hallgass ki valamennyit te Kuria, — ez nem törvényes. Hisz ez a választásnál is nagyobb izgalomba ejtené a kerületet. Konkrét tanukat lehet csak kihallgatni. Azt mondják: rostálni fogják a tanukat. Ugy tudom, a hadseregben is kiment divatból a tizedelési módszer, a kuria se fogja acceptálni.

Bizonyítja, hogy sem Margittán, sem Széplakon a bankett nem Orley Kálmán számlájára volt.

Várady Zsigmond beszéde után Orley Kálmán fia **Orley György** tartott védbeszédet apjának veszedelemben forgó mandátuma mellett.

A kérvényezők képviselőjében megjelent **Aigner Adolf** azon kérelmet terjesztette elő, hogy az ellenbizonyítékok áttanulmányozására 15 napi haladék adassék neki.

*

A Kuria rövid tanácskozás után meghirdette a határozatot, a mely szerint nem adott helyt Aigner kérelmének.

A tárgyalás folytatását holnap délelőtt 10 órára halasztották el.

A szepes-szombati mandátum.

A Kuria tegnap folytatta a szepes-szombati mandátum ellen beadott petíció tárgyalását **Vavrik** Béla elnöklése és **Kelemen** Mór bíró előadása mellett. A tegnapielőtti tárgyalást tudvalevőleg azért kellett félbeszakítani, mert a megtámadott képviselő, dr. **Nosz Gyula** volt iglói polgármester, ellenkérvényt adott be s a petícionálók képviselőjének időt engedtek annak tanulmányozására. Nosznak ellenjelöltje tudvalevőleg a szintén szabadelvű párti **Kullmann** János volt. Ez utóbbinak a választói azért kéri a mandátumot érvényteleníteni, mert azt dr. Nosz vesztegetéssel és etetés-itatással szerezte. A kérvényezők képviselője alaki kifogásokat érvényesített az ellenkérvénnyel szemben, de eredménytelenül. Erre kezdetét vette a petíció érdemleges megvitatása.

A városatya választások.

A vasárnapi városatya választás, az eddigi korteskedésekből ítélve, olyan mozgalmas lesz, mint az október 3-iki képviselőválasztás.

A pártok vezérmemberei erősen buzgólkodnak, hogy a párt-lisztát diadalra vigyék. Ezenkívül annyi csoport keletkezett minden városrészben s már is annyi liszta forog közkén a legkülönbözőbb nevekből és pártárgyalatokból, hogy az összes városatyák kitelnének belőle.

Várad-Olasziban a függetlenségi párt győzelmére erős kilátás van, jóllehet, alig hiszszük, hogy minden változtatás nélkül menjen keresztül a párt lisztája, mert egy-két kiválóbb férfinak, akik nincsenek a párt által jelölve, sok hívők van a függetlenségi polgárok között is.

Ujvároson, a függetlenségi párt ezen leg-erősebb kerületében a kormánypárt óriási erőfeszítést fejt ki, de a függetlenségi párt teljes elszántsággal megy a választási küzdelembe.

A párt győzelmét elősegíti a kormánypárt hivatalos lisztája, amely a kormánypárt igen sok tagjának ellenzésével találkozott. — Viszont igen lehangolólag hatott a függetlenségi párt az, hogy a csütörtöki közgyűlésen a visszafelé sült ügyetlen taktika kibuktatta a közigazgatási bizottságból **Szokolay** Tamást, a párt elnökét.

Ujvároson még egy egész sereg lisztát bocsátottak ki egyes érdekcsoportok. Sőt olyan szavazó lapok is lesznek itt, amelyiken csak két név lesz.

Váralján és Velenczén sincsenek megelégedve a kormánypárt hivatalos lisztájával. Itt is érdekcsoportok szervezkedtek s külön listával vonulnak fel a küzdelemre.

A függetlenségi 48-as párt újvárosi vezetői **ma, szombaton délután 3 órakor** népgyűlést hívtak össze, a melyen a holnapi választásokat beszélik meg.

Ugyancsak **ma, szombaton este** a volt **Fekete László** vendéglőben lesz nagy pártvacsora.

A választás vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődik s délután 4 órakor véget ér, tekintet nélkül arra, hogy van-e még szavazó, vagy nincs.

Eppen ez okból figyelmeztetjük a szavazó polgárokat, hogy szavazataikat lehetőleg még a délelőtti órákban adják le, nehogy délután lemaradjanak a szavazástól.

A hivatalnokok jelölésére vonatkozólag a következő felszólalást vettük:

Tekintetes szerkesztőség!

Kérem az alábbi cikket becses lapjában közölni.

A minap közölték a lapok a város törvényhatósági bizottságába választandó jelöltek névsorát. Abban sok állami hivatalnok neve is előfordul. Arra akarom a közönség figyelmét felhívni, amire a jelöltek nem gondoltak, hogy állami hivatalnok jelölése és megválasztása törvénytelen; mert törvényeink a polgárságnak a közügyekben választás általi részesedését bizonyos cenzushoz kötik. Amde tudjuk, hogy a 867-ben kinevezett alkotmányos magyar kormány a Bach-korszak által behozott és a Schmerling-provisorum alatt folytatott kormányzati rendszert majdnem egészben átvette.

se olvasni való, Janka tehát mindenesetre megvizsgálatódik és elfelejti azt a Henriket, aki semmiféle életjelt nem ad magáról.

Csakhogy a dolog másként történt. A fiatal lányka előszedte a régi leveleket, tele szivta velük a lelkét és újra meg újra megittasult a csalóka gyönyörökől.

Nemsokára olyan lett, mintha ébren álmodnék, mintha valami láthatatlan, mélységes mélyen fekvő betegség kínozná. Lesoványodott sápadt lett, nem evett és nem beszélt semmit. Magányosan sétálgatott és Blankával sem bizalmaskodott többé; alig látszott belőle más, mint a nagy szeme, mely még sokkalta nagyobb lett, mint amilyen azelőtt volt. Megkérdezték az intézet orvosát, aki nem tudta eltitkolni a nyugtalanságát; a betegségnek nem tudta okát adni, és a gyönyörű lányka egyre csak sorvadt és senki sem tudta, hogy mi a baja. De Meszide asszonyt értesítették a dologról, aki eljött és leánykáját hazavitte. De Janka otthon is csak néma maradt, mindentől idegenkedett és rosakatag lett a járása; nemsokára már nem is tudott megállni a lábán és ágyba dőlt. Az anyja ott ült az ágya mellett, a betegnek jéghideg kezeit a maga két kezébe vette, összecsókolgatta és kérve kérte, hogy legyen bizalmas hozzá. Janka a legkisebb vonakodás nélkül, a legnagyobb nyugalommal elmondta a Henrikhez való szerelmét, a levelezés történetét, szóval az egész kis regényt. Hiábavaló lett volna azt mondani neki, hogy legyen okos és hagy-

jon fel a képzelődéssel, mert szegényke nem kért semmit, nem akart semmit, csak halódott. A szerencsétlen anya térden csuszva kereste volna föl ezt a Henriket, akinek látása egyedül orvossága volt a gyermekének.

De honnan kerítsék elő a bálványt, kinek még a nevét nem tudják és akinek leveleit ugylátszik, hogy tündérposta hozta? Mert az Olliver kisasszonyok könnyű szerrel kimutatták, hogy az intézet kertjébe teljes lehetetlenség belopózni, az egész szomszédságban nem lakik semmiféle fiatal ember és ha valaki vakmerően meg is mászta a magas falat, azt mindenesetre szétépti Tom, az óriás kutya, melynek nappal alig adnak enni és éjjelre szabadon bocsátják a kertben. De ez a bizonytalanság nem tartott sokáig. Blanka rettentően megijedt és mindent megváltott anyjának, aki azután Janka anyjának mondott el mindent. Már-már azt hitték, hogy Janka meggyógyul, ha meghallja az igazságot és megtudja, hogy csak álomképet szerzett. Maga Blanka győnt meg mindent a barátjének és nagy bánatában patakokban folyt a könyve. Csak hogy a halovány beteg ép ebben a késő valóságban nem látott mást, mint alakoskodást és ügyes furfangot, melyet csak az ő megnyugtatóra eszeltek ki. Ő, aki olyan igazán szerette a láthatatlan Henriket, most csak álomképet látott a valóságban. Ez is bizonyítja, hogy a sanyargatott lélek csak a képzeletben lát őszinteséget!

Most már nem lehetett válogatni az eszközökben. Utolsó kísérletkép megint csak a hazugsághoz kellett folyamodni és a híres orvos, aki Jankát kezelte, maga is azt mondta, hogy jobb lesz valami ál-Henriket mutatni a betegnek. De Castan asszonynak egy fiatal unokaöccse nemrég jött Párisba, hogy tanulmányait bevégezze. Ez a fiatal ember eléggé hasonlított a Janka képzeletében élő alakhoz, alkalmasnak látszott a szerepre, melyhez a kétségbeesett Blanka maga szolgáltatta a legérősebb utasításokat. A derék fiatal ember megindultan vállalkozott a szomorú feladatra; és amikor a fehér, átlátszó Janka ágyához vezették, akiknek már csak a szemében volt élet, akkor a fiatal ember megfogta a lányka kezét és beszélni akart. De Janka rá emelte szomorú tekintetét és lehelt szerű hangon, reményét veszítve mondta:

— Ez nem ő.

Ezután hátrahanyatlott a vánkosára, fejét a fal felé fordította és meghalt. Amikor pedig elröppent a szegény lélek, a fiatal embert mintha villámcsapás érte volna; ájultan esett össze, mert a kis halottat halálosan megszerette.

Ezen rendszer egyik elve volt, hogy a cseh és német tartományokból idegplántált hivatalnokainak minél nagyobb kedvezményt adjon, azokat az állami adón kívül, mert azt ugyan nekik sem engedte el, minden más köztehetől így a községi adótól is mentességet adott. Ezt az elvet a mostani kormány néhány év előtt törvénynyel szentesítette, sőt Hegedüs miniszter a vasúti hivatalnokokra is kiterjesztette.

Mint hogy tehát az állami hivatalnok egy krajczárral sem járul a város terhehez, hogyan lehetne azokra bízni a város vagyona fölötti rendelkezést, hiszen azok minden gondolkodás nélkül vigan megszavaznak akármit, hiszen az nekik nem fáj.

Hát olyan esetekben, mikor a város érdeke a mindenható miniszter önkénykedése által van veszélyeztetve, mire példának itt van a mezőtelegdi olajgyár esete, mely ellen a város a miniszteri protekció miatt nem bír célhoz jutni. Bizonyos, hogy ilyen esetekben az államhivatalnok nem a város érdeke, hanem a miniszter akarata mellett szavaz. Ezért kérek benneteket polgártársaim, hogy államtisztviselőre ne szavazzatok.

Egy adózó polgártárs.

Ezen sorokban kétségtelenül van némi igazság, viszont azonban áll az is, hogy sok esetben szükséges a hivatalok vezetőinek jelenléte, különösen szakdolgoznál, továbbá egy-egy nagy csoport tisztviselőt képviselnek a hivatalnokok. Legfontosabb pedig az, hogy szavazati joggal bírnak és így választhatók.

UJDONSÁGOK.

Egyház, párbaj, hadsereg.

Nem kevés meglepetést okozott az a tegnapi számunkban már közölt hír, hogy a párbajmánia megszorítására maga a hadsereg teszi a kezdő lépést. Érdekes ezek fonalán kutatni, hát a hadsereg honnan jött erre a gondolatra?

Ha az események fonalán kutatunk, csakhamar eljutunk a forráshoz: az egyházhoz.

Mindenekelőtt nem szabad szem elől téveszteni, hogy a kétféle társadalom: a polgárság és katonaság közül az egyház párbajjelenes felfogásához a katonaság állott közelebb. Mert a katonaság a legtöbb felmerült becsületbeli esetben *kényszeríti* a feleket a békés kiegyenlítésre, míg a polgári kaszinó-gondolkodás a legtöbb ilyen esetben ha nem is lát gyávaságot, de hajlandó a vállát gyanusan vonogatni. Még vér sem folyt! Hát lovagias elintézés ez?

A ki ismeri a párbaj dolgában a katonai és a polgári felfogást, az tudja, hogy a párbaj melegágya nem a katonaság, hanem bizonyos civilizált köreikben keresendő.

Most pedig, hogy a katonaság ismét és pedig határozottan fellép a párbajmánia ellen, látjuk a közeledést az egyház felfogásához, sőt a párbajmánia megszorítására is egyenesen az egyház párbajtilalma vezette.

Még a nyáron történt u. i., hogy egy előkelő osztrák tiszt megtagadta a párbajra kiállást, hivatkozással katolikus felfogására. Erre támadt az osztrák párbajjelenes liga, melynek élén az osztrák arisztokrácia legkiválóbb tagjai állanak s a liga presszionálta a hadsereg felfogását is.

Nálunk szintén fogja éreztetni hatását a rendelet, a mennyiben a közös hadsereg a magyar tényleges és különösen a tartalékos tisztek által erős kapcsolatban van a magyar polgári társadalommal. Ha tehát nálunk is csökkenni fog a párbajok száma, az nálunk is a katolikus egyházra lesz visszavezethető.

Sajnos azonban, hogy ez a hatás is Bécsen át ért hozzánk. Napjainkban indult ugyan egy

másik mozgalom is párbaj ellen nagy zajjal, nagy garral, — de kevés eredménnyel.

Igazi eredményt nem is fog más elérni, mint csak katonák mozgalma. Ok nem népgyűléseznek, nem beszélnek, hanem cselekszenek.

TAJÉKOZTATO.

December 14. Katonatisztek zeneestélye a Kereskedelmi Csarnokban.

December 15. Katolikus kör matinéja a főgimnázium disztermében d. e 11 órakor.

December 15. Városatyák választása.

December 18. Meggyűlés.

December 19. A Szt. László-egylet választmányi ülése

Január 8. Jogászbál a Kereskedelmi Csarnokban.

Február 8. Katolikus kör bálja.

* **Dr. Margalits Ede Nagyváradon.** A katolikus kör holnapi matinéjának illusztris vendége, dr. **Margalits Ede** egyetemi nyilvános rendes tanár, az Országos Pázmány-Egyesület elnöke ma este a 7 óras gyorsvonattal érkezik Budapestről s a bibornoki palota vendége lesz. Holnap ő fogja nagyszabásu beszéddel megnyitni az ünnepélyt, melyen kivülről **Székely Irén, Pálffy Béla, dr. Krüger Aladár és Persz Ferencz** fognak közreműködni. — Az ünnepélyre a meghívók már szétküldtek; 800 at adott postára eddig a rendezőség. Ilyen nagy tömeg mellett lehetetlen volt elkerülni, hogy egy-két meghívó el ne tévedjen. Ha tehát valaki tévedésből még nem kapta meg meghívóját, lapunk szerkesztőségében szívesen szolgálunk azzal a néhány példánnyal, a melyek megmaradtak.

* **Kinevezés.** A nagyváradi m. kir. pénzügyigazgatóság **Pintye Lajos** vaskohi pénzügyőri szakaszon állomásozó pénzügyőri vigyázót a berettyó-ujfalui kir. adóhivatalhoz hivatalsszolgáivá nevezte ki.

* **Nagyváradi város alapító oklevele.** Az országos gazdasági munkás- és cselédpénztár alapítói közzé tudvalevőleg Nagyváradi városa is belépett 300 korona összeggel. A pénztár budapesti igazgatósága díszes okleveleket készítetett az alapító tagok részére s ilyen oklevelet küldtek Nagyváradi városának is.

* **A levelezőlapok megdrágítása.** A költségvetési tervezetből kitűnik, hogy a belföldi forgalomban használatos levelezőlapok árának felemelését tervezik. A bevételekben a posta tételeinél négy millió korona többletet mutat fel a tervezet, melyet a forgalom emelkedésétől, különböző kisebb jelentőségű újításoktól és a belföldi levelezőlapok árának emelkedéséből várnak.

* **Utazás egy kisdudóvoda körül.** Nagyváradi város tanácsa kiadott vagy ötvenezer forintot arra az útra, amely most a Nagyhid mellett a Városligetre vezet. A liget fejlesztésére most nincsen pénzünk, s így még az út sem nagyon szükséges. De ha már annyi pénzt befektettünk, legalább ne legyen Lakatos-utca végénél az út járhatatlan, sártenger. Eppen a sárfészek előtt van az állami óvoda, ahova az apró gyermekek csak araszos sáron keresztül juthatnak. Tessék a tb. főmérnöknek megnézni ezeket az állapotokat s mielőbb intézkedjék ezen drága de rossz út járhatóvá tétele iránt.

* **Eljegyzés.** **Sipos József** kataszteri mérnök eljegyezte **Balogh István** vasúti hivatalnok kedves és szép műveltségű leányát: **Balogh Rózsikát.**

* **Követendő példa.** A herceg Eszterházy-féle süttői uradalom igazgatója minden alkalomoztatásán tudtára adta, hogy a ki káromkodni mer, azt először megintik, másodszor pénzbüntetéssel sújják, harmadszori ismétlődés esetén a szolgálatból elbocsátják.

* **A debreczeni főispán lemondása.** Gróf **Dégenfeld József** Debreczen és Hajdúvármegye főispánja tizennyolcz éven át viselt méltóságáról beadta lemondását. A rögtön megindult kombinációk szerint szó volt arról, hogy a főispán lemondása ebben az évben még nem nyer elintézését s a megyei restauráció még az ő vezetésével történik meg, sőt sok valószínűséget lűztek ahhoz a lehetőséghez is, hogy a főispánt lemondása visszavonására bírják rá. Azóta sokat és nagyot változtak a viszonyok. Gróf **Dégenfeld József** főispán most a fővárosban volt s **Szell Kálmán** miniszterelnök a képviselőház miniszterelnöki szobájában fogadta. A kihallgatás rövid ideig tartott: a főispán megmaradt elhatározása mellett s a **miniszterelnök elfogadta lemondását.** Az ügy tehát a kombinációknál gyorsabban nyert megoldást s ma már kétségtelen, hogy a megyei restauráció már az új főispán vezetése mellett történik meg. Néhány nap múlva a hivatalos lap közölni fogja, hogy Debreczen és Hajdúvármegye főispánjává **Puky Gyula**, a debreczeni kir. tábla volt elnöke nevezetett ki.

* **Egy városi szolga halála.** Egy egyszerű, hűséges szolga halála keltett részvétet tegnap a városházán. **Tipanucs Imre** városi szolga, aki a polgármesteri hivatalnál volt szolgálatra beosztva. Pontos, becsületos ember volt s felebbvalóinak tiszteletét kiérdemelte. Két héttel ezelőtt hasihagyományban megbetegedett s az orvosok intézkedésére beszállították a kórházba, a hol tegnap kiszenvedett. Még nyugdíj igénye nincs a családjának, mert csak 7 évig szolgált a várost s az özvegyen maradt szegény asszony öt gyermekével ki van téve a nyomornak. A temetésről a város gondoskodik, de mi lesz az árván maradt családdal azután? — Temetése ma lesz a biharmegyei kórházból.

* **Katonatisztek zeneestélye.** Fényes hangversenyt rendez ma este a Kereskedelmi Csarnok disztermében a nagyváradi helyőrség tisztkara. Ez lesz megnyitója azoknak a tiszti estélyeknek, a melyeket tiszteink a tél folyamán rendezni szándékoznak. A mai zeneestélyre külön meghívókat ki nem bocsátottak, arra a tavalyiak érvényesek. Kezdődik a hangverseny este 8 órakor.

* **Roszkor jött szerencse.** Szomorú sorsú hozott egy főnyeremény Sevillában egy **Gomez Amarado** nevű emberre. Egy legutóbbi sorsjegyhúzáson 30.000 koronát nyert és ezen való örömeben, mikor a pénzt megkapta, elhatározta, hogy egy vidám estét szerez magának. Teletölte a zsebét pénzzel és elindult korcsmázni. Egész este és egész éjjel járta a korcsmákat és reggel felé a lehető legrozsább hangulatban bevetődött egy kevésbé jó hírű borozóba is. Két embert talált ott az ital mellett: egy tórrot és egy irnokot, a kiket Gomez nyájasan köszöntött, de a kik morcz kedvvel válaszoltak neki. Ebből szóváltás támadt, mely azzal végződött, hogy a szegény Gomez hamarosan egy törzurást kapott, mely szíven találta és megölte. A gyilkosságot az irnok követte el, a ki erre menekülni akart, de hiába bujt el, a rendőrök még aznap elcsípték. Amde mit vigasztalja ez a boldogtalan véget ért Gomezt, a kinek a szerencse kegye ime így okozta időnap előtt gyászos halálát?

* **Ma született tanu.** Először volt bíróságnál az atyafi s erősen el volt tökéve, hogy az igazat fogja vallani. Mert hát nagy dolog az igazságszolgáltatás és nagy méltóság az, ha az embert tanunak hívják felebarátja becsülete mellett!

A kihallgatás kezdetén megkérdezi tőle az elnök:

— Aztán atyafi! tud maga valamit erről a dolgról?

A tanu nagyot nyel, hogy kellő fontossággal és méltósággal feleljen:

— Tudok elnök ur mindent olyan jól, akár a ma született gyermek.

* **Jégszállítás biztosítása.** Locs-pocscsal vegyes téli időnk van; nappal olvad és sárban taposunk, éjjelre azonban keményre fagy a rög. Azt nem tudhatjuk, hogy mikor fog be a tél erősebben, mikor elkövetkezik a jégfordás ideje. Az utóbbi évek tapasztalata ugyanis arra ösztönzi a jégveremtulajdonosokat, hogy az első alkalmat ragadják meg, mert nem tudhatjuk, hogy lesz-e még később is felhasználható jég. Nagyvárad város jégvermeinek megtöltésére már kiírták az árlejtési hirdetményt. Az ajánlatok december 20-ig nyújthatók be **Komlóssy József** tanácsnokhoz.

* **Letört bimbó.** **Balzám** Béla debreczeni kir. törvényszéki felelősségi tanácsjegyzőt és nejét mély gyász érte; kis leánykájuk Dalma, esültörtökön délután elhunyt. A kis ártatlan hűlt tetemeit tegnap délután temették. Béke ártatlan porairól!

* **Tűz a lipótmezei tébolydában.** Riasztó tűzveszedelem híre járta be tegnap reggel a fővárost. Azt beszélték mindenfelé, hogy a lipótmezei tébolyda lángokban áll s hogy az oda internált betegek közül számosan benn égtek s a kiket idejekorán kimentettek az égő épülettömbből, azok rémes jajgatással menekültek a hidegkúti erdőbe. A riasztó hírből azonban mindössze csak annyi igaz, hogy a tébolyda egyik pinczéjében az ott felhalmozott vágott fa a fűtőkészülék csövétől lángot fogott s nagy részt elégett. A tűzhöz kivonult a budai I. és II. kerület tűzvédelme és másfél órai munka után megakadályozta a veszedelem terjedését. A betegek között a tűz egész ideje alatt a legnagyobb nyugalom uralkodott. Az intézet orvosai és az ápolók mind a helyükön voltak s fokozott figyelemmel ügyeltek a rendre.

* **A meszes tojások.** Hosszas várakozás után egy helybeli tojás árusnak sikerült a rendőrkapitány színe elé jutni. Méltatlankodva adta elő panasztát, hogy a városi tisztíró orvos az ő kitérő, triss tojásainak elárúsítását megtiltotta, azt állítván, hogy azok nagyjából romlottak és meszesek.

— Ha a tisztíró orvos ur azt mondta, hogy meszes, mind nesetre az, mert ő van hivatva megvizsgálni és intézkedni.

— Tudom én azt kapitány ur kérem 'assan, de én úgy vettem észre, hogy az orvos ur nem ért hozzá.

— Ugyan hogy mondhat már ilyet?

— Már pedig instálom a tekintetes urat, ez így van! Olyan szép tojásokat törtem fel — úgy nézett ki mint az arany, oszt' mégis azt mondta, hogy meszes! En bizony kipróbált róka vagyok ezen a téren, kívülről is meglátom, jó-e vagy sem. Megvan nekem a **szakképzettségem**, nem lehet engem luddá tenni, csak azért, hogy elvegyék a tojásaimat! Mindenképpen nyomják már a becsületes embert, ez nem igazság!

— Nem a maga tojásaira van nekünk szükségünk, de nem engedhetjük a romlottak eladását, mert az veszedelmes az egészségre.

— Igen a romlott, de ez jó! Tudom én azt; és kérem a kapitány urat, adassa vissza a tojásaim!

— Menjen az orvos urhoz, kérje el.

— Igen, de nem adja ám!

— Ha nem adja, úgy romlott! csak nem kívánja, hogy a maga kedvéért Pestre vitessük megvizsgálni?

— Jobban tudom én azt mint a pestiek! Ertem én a mesterségem!

— Nem lehet barátom! Aldja meg az égi!

— Jó, én nem bánom — **felebbezek a mi-niszterhez!**

* **A cseléd bosszúja.** Szörnyű bosszút állott tegnap hajnalban egy lelketlen cselédleány gazdájának kis gyermekén. Jarap Anna mindszenti születésű tizenöt éves cselédleány néhány hete elszegődött Wesselényi Vilmos hivatalnokhoz, aki a Csömöri-ut 128. számú házban lakik. A család Károly nevű kis fiúgyermeké az utóbbi napokban betegeskedett s fájdalmaitól nem tu-

dott aludni. Tegnap hajnalban a kis fiú ismét sirásra fakadt s a cselédleány — nagy mosás lévén — már fönn volt. A kis fiú nem akart elcsitulni s ez a cselédleányt olyan dühbe hozta, hogy fölkapta a kályhán álló forró luggal teli fazekat s ráborította a kis fiúra. A leforrázott gyermek szörnyű jajveszékeltetésére figyelmessé lett szülőik a gyermeket menten ápolás alá vették, a cselédleányt pedig átadták a rendőrségnek. A gyermek állapota súlyos.

* **Magyar név.** **Sternthal** Sándor helybeli lakos vezetéknévénél **Sebestyén**-re kért átváltoztatása a f. évi 133.977. számú belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

* **Halálozások.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentéseket:

Alólirottak mély fájdalommal tudatják a legjobb hitves, anyja, anyós, testvér, sógornő és rokonnak **Horváth Mihályné** szül. Dobos Erzsébet folyó hó 12-én d. u. 2 órakor élte 50-ik, boldog házassága 31-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt csendes elhunytát. A megboldogult halott földi maradványa folyó hó 14-én d. u. 1/4 órakor fog a vasuti állomáson levő lakásnál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s az olasz-i sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívattak. Nagyvárad, 1901. decz. hó 12-én. Az örök világhosszág fényeskedjék neki! **Horváth Mihály**, férje. ifj. **Horváth Mihály**, **Horváth János**, **Horváth Erzsébet** férj. **Schmidt Oszkár**, **Horváth Ilona**, gyermekei. **Schmidt Oszkár**, veje. ifj. **Horváth Mihályné** szül. **Pálffy Anna**, menyee. **Dobos János**, testvére. **Dobos Jánosné** szül. **Bede Rozália**, sógornője. — Alólirottak mély fájdalommal tudatják a legjobb férj, atya, testvér, nagyanya és rokonnak **Babrik Miklósnak** folyó hó 13-án reggel 8 órakor élete 56-ik, boldog házassága 35-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt csendes elhunytát. A megboldogult halott földi maradványa folyó hó 15-én d. u. 1/4 órakor fog Kúlváros, Varju-utca 1-ső szám alatt levő lakásánál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s az újvárosi központi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívattak. Nagyvárad, 1901. december 13-án. Az örök világhosszág fényeskedjék neki! Özv. **Babrik Miklósné** szül. **Parizek Juliánna** neje. **Babrik Terézia** férj. **Bak Istvánné**, **Bak József** gyermekei. **Bak István** veje. **Bak József**, unokája. **Bogye Pál**, Nagy Károly sógorai. **Babrik Józsefné** szül. **Pánczél Erzsébet** sógornője. **Babrik Krisztina** férj. **Bogye Pálné**, **Babrik Mária** férj. **Nagy Károlyné**, **Babrik József** testvérei.

* **A kabátolvaj.** A napokban megirtuk, hogy **Schwartz** Farkas és **Schönberger** Armin lakásából téli kabátot, kalapot és holmi apróságot ismeretlen tettes fényes nappal elvitt. A tettest **Végh** Károly 19 éves debreczeni faczér szabólegény személyében elcsípték. A fiatal tolvaj lezárattott, tettét beismerte s a lopott dolgok is megkerültek.

Igazságszolgáltatás.

A jövő évi esküdtek névsora.

I.

A nagyvárad kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróóság helyettes esküdteinek évi listája az 1902. évre.

Altnóder Vincze városi számtiszt, Ambrus György megyei írnok, Antoni Károly vasuti számvevő, Nagyvárad.

Balázsovich Jenő magánzó, Balogh Döme magánzó, Balogh János hentes, Barabás Béla fizletvezető, Barabás Géza asztalos, Dr. Barta Dező fogorvos, Bartsch Arthur zálogházas, Bauer Viktor keféző, Bánáti Márton fodrász, Bene István szűrszabó, Biró Ferenc vasuti

hivatalnok, Biró Imre megyei írnok, Boguár Sándor borkereskedő, Nagyvárad.

Czeplédi Jeremiás hentes, Cséprega Mihály ácsmester, Ifj. Cser János csizmadia, Nagyvárad.

Dajka Ambrus mészáros, Deutsch Ignác kereskedő, Décei Károly ác, Diósi Soma cégféstő, Dr. Dóri Ferencz fogorvos, Dull László kárpitos, Nagyvárad.

Erber Jakab könyvelő, Erdős József magánzó, Nagyvárad.

Faragó Imre kőműves, Farkas Izidor kereskedő, Fehér Gyula kezytűs, Feigenbaum Lajos gépész, ifj. Fekete Sámuel asztalos, Filimon János gazdálkodó, Fodor Ambrus Kovács, Fodor Lajos Kovács, Freiberg Albert kereskedő, Fröhlich József mézeskalácsos, Fröhlich Pál hentes, Fudalli Bálint szabó, Gáspárik János kádár, ifj. Goldman Sámuel szatócs, Grünberger Izso esztergályos, Grünwald Jenő lakatos, Guttman Hermann könyvelő, Guttman József építész, Gyagyovszky János magánzó, Gyöngyösi Gyula szabó, Nagyvárad.

Hajnal Izso kereskedő, Hanga János hentes, Havasi Zsigmond mázoló, Held I. József kereskedő, Hirschl Hermann könyvelő, Hosszu Kelemen bankpénztárnok, Nagyvárad.

Incze Lajos építész, Nagyvárad.

Jung Ferencz kereskedő, Jungreis Ignác likörgváros, Nagyvárad.

Kajári Armin könyvelő, Kajetán József kárpitos, Kandel József kereskedő, dr. Kassai Kálmán orvos, Katona Bálint vízszabó, hivatalnok, Kállay Albert pintér, Kállai Viktor szabó, Kálmán Sándor ékszerész, Kempner Mór fürdőtulajdonos, Kirschner Mór szállító, Kiss Sámuel asztalos, Klein Sámuel aszfaltozó, Kovács Ignác kereskedő, Kovács László vendéglős, Kovács Miklós hentes, Krausz Dávid kereskedő, Kriszta Sándor vendéglős, Krisztán József ác, Kun Adolf ügynök, Nagyvárad.

Leitner Lázár kereskedő, Leukucza József asztalos, Léderer Dávid magánzó, Liptai László fodrász, Lukács Mór dohánytőzsdés, Nagyvárad.

Macszás Alajos szűrszabó, Mandel Adolf borkereskedő, ifj. Maruskó János kőműves, Markély János fényképész, Márkus Bernát mészáros, Máté Imre borbély, Meskó Simon s.űcs, Mihalovics János hentes, Miheli József raktárnok, ifj. Mihák József szűs, Mokri János csizmadia, Molnár Lajos gazdász, Moskovits Adolf szeszgyáros, ifj. Moskovits Mór gyáros, Munk Mór kereskedő, Nagyvárad.

Nagy Lajos timár, Nemes Lajos timár, Nagyvárad.

Ovári Lajos kályhás, Nagyvárad.

Pankolcs Károly ác, Pántya Péter kereskedő, Pártos Arnold kereskedő, Plander Sámuel mészáros, dr. Popovits Miklós orvos, Preis I. Illés butorkereskedő, Putnik Radó fodrász, Nagyvárad.

Safael Sándor könyvelő, Reich Sándor kereskedő, Rendes Szidor kávé, Róth János magánzó, Rothauszky Ferencz cipész, Nagyvárad.

Schädeberg Béla eczet-gyáros, Schwartz Antal borkereskedő, Schwartz Farkas magánzó, Schwarz Izidor főkönyv ló, Sinka László gu-bás, Spitzer Lajos kereskedő, Spitzer Sámuel kereskedő, Steiner Benjamin fakereskedő, Stern Lipót szabó, Süch József vendéglős, Szabó Antal építő, Szabó János postaszállító, Szilágyi János hentes, Szilágyi Sándor timár, Szova József korcsmáros, Szöke Ferencz cserepező, Szpevár Pál ipartestületi jegyző, Sztankovics József nagykereskedő, Szűts Albert magánzó Nagyvárad.

Takács János József szabó, Tarsoly Ferencz, szatolás, Tepper Károly mérlegkészítő, Tolna, Miksa könyvelő, Török József építész, Ujvári Vilmos bádogos, ifj. Ullmann Izidor kereskedő Nagyvárad.

Varga István háztulajdonos, Varga Károly csizmadia, Varga László szűcs, Weiman Henrik kereskedő, Végner Pál szatócs, Vicsai István lakatos, Viád Agoston bádogos, Weintraub Mór szatócs, Weisz Mór borkereskedő, I. Weisz Mór kötélverő, Weisz Mór pénztárnok, Nagyvárad.

Zucker József kereskedő, Zsirkai Károly szijgyártó, Nagyvárad.

IRODALOM.

Felnőttek bibliája és katekizmusa.

Két érdemes, igen czélszerű és korszerű irodalmi mű jelent meg Szatmárt, melyre felhívjuk olvasóink figyelmét. E két mű a *Felnőttek katekizmusa* és a *Felnőttek Bibliája*. Mindkét mű nagy terjedelménél fogva kellő megvilágításban adja elő vallásunk igazságait egyháziak és világiak számára egyaránt. A felnőtt világiak számára a Katekizmus rendszerbe foglalva, vezéreszmék szerint osztályozva közli a bibliai történetekben előforduló igazságokat; a Biblia történetekben mutatja be a katekizmus szerinti életet. Az egyháziak részére mindkét mű a legbölgesebb magyarázatokat tartalmazza, melyeket az iskolában és a szószéken kitűnően lehet értékesíteni.

Katekizmus felnőttek számára, három kötetben, összesen 1050 oldalon. Az eredeti munka négy év alatt 25.000 példányban jelent meg. A magyar fordítás sok illetékes helyről elismerésben, sőt több helyről kiváló dicséretben részesült. Szerző nagy művéből az iskolák számára kisebb katekizmust állított össze; a magyarban nemsokára ezen iskolai Katekizmus is meg fog jelenni. A *Felnőttek Katekizmusa* három kötetének ára füzve 9 kor., kötve 10 kor. 40 fillér.

A *Bibliai Történetek* magyarázata *felnőttek* számára. I. rész Ószövetség 37 iven 90 képpel és 4 térképpel. II. rész Újszövetség 37 iven 80 képpel és öt térképpel. Az igen szép képek és a csinos kötés miatt a könyv a disz-munkák közt is helyet foglalhat. Az újszövetségi rész közli az összes vasárnapi és ünnepi evangéliumok magyarázatát; össze foglalja Krisztus Urunk életét, hitvédelmileg tárgyalja Krisztus Urunk Istenségének bebizonyítását, elmondja az apostolok történetét, végül átnézetet nyújt a négy evangélium összes tartalmáról. A *Felnőttek Bibliája* két kötetének ára füzve 12 kor., kötve 13 kor. 60 fillér.

Nagy Biblia a nép számára. A *Felnőttek Bibliájának* kivonata. I. rész Ószövetség 60 képpel és öt térképpel. II. rész Újszövetség ugyanannyi képpel és térképpel.

A Nagy Biblia két kötetének ára 3 korona.

Megrendelhetők *Adjutus Secundus* áldozópap címén *Szatmáron*.

Az »Egyházi Közlöny« 50. száma a következő érdekes tartalommal jelent meg:

Vezérezkik: Legyünk keresztények! — Egyházi értesítő. — Tárca: S. Saba. — Az antiszemitaizmus lényege. — Hétről-hétre. — A mennyei paradicsom. — A karácsonyfa és a karácsonyi jászol. — Assisi szent Ferencz harmadrendje világi tagjainak engedett búcsuk új jegyzéke. — Lelkipásztor. — Irodalom. — Személyi hírek. — Memento. Hírek. — Szerkeszti üzenetek. — Hirdetések.

A megrendelések Budapest, VII., Szegényház-tér 8. sz. alá a szerkesztőségbe küldendők. Előfizetési ára egy évre 10 kor.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: Orpheus a pokolban.
d. u. Czigánybáró
Vasárnap este: Kuruczfurfang.

Orfeus. Offenbach-est lesz ma a színházban. Orfeus kerül színre *Orlei, Lányi, Edith, Székely Anna, Kulinyi Mariska, Pintér Imre, Bérczi és Füredi*-vel.

A bolond. Rákosi Jenő és Szabados nagy stílusú énekes darabjának a *»Bolond«*-nak premiérjére készül nagy ambícióval most a társulat énekes személyzete. A kivételes komoly, drámai hatású, gyönyörű muzsikájú darab főbb szerepeit Székely Irén, Lányi Edith, Székely Anna, Kulinyi Mariska, Pintér Imre, Hunfi Imre stb. játsszák.

Pillangókisasszony. Belasco nagy sikert ért japán drámáját újították fel tegnap este kevés számú közönség előtt. A czimszerepet ezúttal is *Székely Irén* játszotta tetszéssel. A Pillangókisasszonyt megelőzőleg Bokornak kedves kis vigjátékát, Az almafát adták egyöntetű, szép előadásban.

Drámai ciklus. Nagyon érdekes drámai ciklust ígér a Szigligeti-színház műsora. *Szigligeti és Csiky* darabjai fogják a sorozat jórészt lefoglalni. A cifra nyomoruság, Proletárok, Liliomfi és a Fény árnyai című darabokból már is javában folynak a próbák a színpadon.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 78.

Idénybérllet 74.

Nagyváradon, szombaton, 1901. decz. 14-én

Orfeusz a pokolban.

Operett.

SZEMELYEK:

Orpheus, zenetanár — — —	Perényi József
Euridike, neje — — —	Örley Flóra
Ariszteusz (Pluto) — — —	Pintér Imre
Jupiter, az istenek királya —	Füredi József
Junó, a felesége — — —	Benkő Jolán
Diana istennő — — —	Lányi Edith
Cupidó — — —	Kulinyi M.
Közvélemény — — —	Székely Anna
Stix Jankó — — —	Bérczi Gyula

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap vasárnap, decz. 15-én

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

CZIGÁNYBÁRÓ.

Operett.

este 7 órakor, rendes helyárrakkal

Kuruczfurfang.

Népszínmű.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Irta: Sienkiewicz Henrik. — Fordította: Kolosváryné-Korányi Ilona.

42

A veranda alatt a Bigiel-gyerekek kézen fogták Litkát, büszkén vezetve őt kertcskéjük felé, a fenyők alján levő sárga homokbuczkához, a melyben a virágpalánták selymődő példányai virágozni sehogyssem akartak. De a gyermekek ártatlan gyönyörűséggel szemlélték a félig kiszáradt gyenge növényeket, a melyek közt a természet ültette vadvirágok burjánzóva tanyát ütöttek. A leánykák lábujjhegyre emelkedve, Litka arcára nyomták piczi piros szájukat s ez lehajolt, hogy viszonzza a csókot.

Mária lement a verandáloszra, hogy földszedje Litka földre ejtett karikáit s a gyermekeket megkímélje minden fáradságtól. A fenyő-sűrűbe vágott s a nyaraló felé vezető út végén e pillanatban föltűnt Stas még távoli alakja.

A gyermekek a nagy játszás közben észre sem vették, míg ő áttekintve az udvart, azonnal fölismerte Mária világos ruháját. Plawiczka kisasszony ott állt egy fatörzshöz támaszkodva. Gyorsított léptekkel közeledett hozzá.

Stas tekintete egy perczre sem fordult el tőle. A tágas udvar közepén olyan leányosnak, olyan fiatalnak, olyan üdének és kívánatosnak tetszett, hogy e pillanatban soha nem érzett hatalommal erőszakolta reá magát szerelmének tudata.

A játék félbeszakadt. A gyermekek figyelmesek lettek a közeledő alakra s karikát, botot félre dobva, elébe futottak. Litka egy lépést tett előre, majd hitelen megállt s álmódzó tekintete tétován vándorolt Stasról Máriára.

— Hát te, kicsikém, nem üdvözlöd Stas bácsit? — kérdezte a fiatal leány.

— Nem . . . szólt Litka.

— De hát miért nem, Litka?

— Mert nem akarom.

Rózsás pir futotta el arcát; szegény, beteg szívecskéjének rejtett zugában fájt egy gondolat, a melyet kifejezni nem tudott. Csak némasága árulta el titkos sóhaját: — Mert nem vagyok többé az, a kit legjobban szeret kerek e világon, — mert téged szeret s csak te reád néz!

S ő közeledett a gyermekek kíséretében. Mikor Mária elé ért s kezét fogott, vele, s szeméi egy mosolyt, egy barátságos szót koldulva tapadtak reá, de Plawiczka kisasszony udvarias és hideg maradt.

— Hogy vannak szomszédnőink? — tudakozódott Bigielné, mialatt asztalhoz ültek.

— Pompásan. Ma délután ide készülnék . . .

Kraslawka asszonytól külföben szomorú hírt hallottam. Ismerték Ploszowskit, a szeptikust, a ki annyi asszonynak csavarta el fejét? Meglőtte magát római palotájában.

— Rokonnak volt! — jegyezte meg Plawiczki.

— S az óriás vagyonnak nincs egyenes örököse! — beszélt Bigiel. — Ismerem az egész dolgot. Az öreg Ploszowska kisasszonynak, a ki még ma is él, csak két közeli rokona volt, huga Krowiczkané s öccse, Ploszowski Leó. Most már mindkettő halott.

Az utolsó szavak magukra vonták Plawiczki figyelmét. Az öreg leányt, távoli rokonnaként, életében kétszer-háromszor meglátogatta. A kisasszony szokimondó természetével mindannyiszor szemére vetette könnyelműségét s tékozló életmódját; s Plawiczki azóta a menyinyire tehetett, kerülte a találkozást. Az érintkezés megszakadt, bár Mária atyja büszke volt a rokonságra, mert Ploszowskiék nagy vagyona és előkelő állása hízelt elölítéletes, nemesi öntudatának. Különböztetve azokhoz a csudálatosképpen nagyszámú egyénekhez tartozott, a kik azt képzelték, hogy a Gondviselés nagy örökséggel, a meggazdagodás ezen legkönnyebb módjával fogja őket talpra állítani. Az ilyen emberek előtt a legcesekélyebb remény azonnal felölti a valóság látszatát. Plawiczki most is, a körülményekhez mért komolysággal adott kifejezést ezen nézetének s így szólt:

— Az Ur kifürkészhetetlen bölcsességében jónak látta oly kezekbe juttatni a vagyont, a melyek hasznosabban értékesíthetik azt . . .

Még alig fejezték be az ebédet, a midőn megérkezett Kraslawka asszony és leánya. Az anya körülbelül ötven éves, éiénk, hangos, öntudatos föllépéssel bíró, s a lehető legnagyobb ellentétét képezi leányának, a ki merev, sovány, hideg és képzelődő. Vonásai szomorúszerűek s az arc, sápadtságában, Holben márványmerészű madonnafejére emlékeztet.

Polanieczki körülötte forgolódott, de tekintete minduntalan Máriára tévedt, kérélvé őt: — Csak egyetlen jó szót, a bocsánat egyetlen jelét juttasd nekem! Ne légy kegyetlen hozzám.

Nemsokára megfedezte k szegény Ploszowskiról. Kraslawka asszony figyelme Stasra irányult, a ki föltűnő módon foglalkozott Terézrel. Udvarolt félig hosszúságból, félig önméltásból s elhitette önmagával, hogy ez örömet okoz. Akarat erejével kutatott, keresett valamit, a mi szép, a mi vonzó a leányban.

(Foly. köv.)

TANUGY.

Dajka vagy segédővónő azonnal felvétetik a nagyváradi VI. számú (Kaszárnya-utcai) állami óvodába. Értekezni az óvónővel ugyanott lehet.

TAVIRATOK.

Botrány a Reichsrathban.

Budapest, decz. 13. (Saját tud. táv.) A Reichsrath mai ülésén *Heilinger* képviselő beszéde alatt az antiszemita tüntetően viselkedtek, mindenképpen megakadályozni akarták beszéde elmondásában.

- Nyomorult zsidó!
- Hallgass bitang...
- Hitvány telvaj!
- Gazember ficzkó!

Kiáltások hangzottak el a teremben pro és contra, oly annyira, hogy az ülést folytatni képtelenség volt.

A búr háboru.

Pretória, decz. 12. Proklamációt bocsátottak ki, a mely szerint az utlevél-szabályok és azok a rendeletek, a melyek szigorú büntetések mellett tiltják részegítő italok eladását benszülőttek részére és a benszülött munkásokat felügyelet alá helyezik, többé nem érvényesek olyan benszülőttekre nézve, a kiknek bizonyos műveltségük van. (M. T. I.)

A „Times” Széll Kálmánról.

London, december 13. A „Times” írja: Szívvel üdvözljük azokat az őszinte, jóakaró szavakat, amelyeket *Széll Kálmán* magyar miniszterelnök legutóbb mondott s a melyek a magyar lovagiaság bélyegét viselik magukon. *Széll* érdeme, hogy ő az egyetlen európai államférfi, akinek eddig bátorsága volt szembe szállni a most uralkodó angolral. Meg vagyunk róla győződve, hogy az angol nemzet, amelynek szíve *Kossuthért* dobogott, a mikor a nagy ügy, a melyért küzdött, a szerencsétlen összeomlás után elveszettnek látszott, soha sem fogja feledni a magyar nemzetnek *Széll* által nyilvánosan kifejezett nagylelkű érzelmeit. (M. T. I.)

Büntető eljárás a luteránus lelkészek ellen.

Helsingfors, decz. 12. A *Finlandszajka* Gazeta jelenti: A főkörmányzó felszólította a finnországi szenátus ügyészét, hogy azok ellen a luteránus lelkészek ellen, a kik vonakodnak a templomokban kihirdetni a hadkötelezettségről szóló törvényt, indítsa meg a büntető eljárást. (M. T. I.)

Német csapatok ártatlansága.

Tiencin, december 12. *Creagh* és *Rohrscheidt* tábornokoknak a december 9-iki esetről szóló közös hivatalos jelentése konstatálja, hogy a német csapatok teljesen ártatlannak ebben a dologban és hogy csak az őrző indiai katonát akarták megölni. De mikor a bajtársukat üldöző indiai őrk a németek felé lőttek, a sötétségben még nagyobb lett a zavar és a németek félreértették a helyzetet. Az incidens különben el van intézve. (M. T. I.)

Munkanélküliek tüntetése.

Budapest, decz. 13. (Saját tud. táv.) Ma este a munkanélküli sütőmesterek és péksegédek a Bartsai-utcán lévő munkaközvetítő hivatal előtt tüntettek. A több száz f. ből álló tömeg zajongva követelt munkát s az izgatók által felbujtogatva beverték a kirakatokat. Egy szakasz lovas és gyalogos rendőr kivonulása vetett véget a további botránynak.

A szultán Rabadban.

London, decz. 12. A *Morningpost* jelenti Tangerből tegnapi kelettel: A szultán vasárnap Rabadba érkezett. A kormányzó kihirdette, hogy minden alattvalót szigorúan megbünteti, a ki az európaiakat hántani meri. A brit követ 21-én Rabadba utazik. A szultán csapatai harcra készülnek a lázadó kabilok ellen, a kik két spanyol gyermeket raboltak el. (M. T. I.)

A román képviselőházból.

Bukarest, decz. 12. A képviselőkamara folytatta a felirati vitát. *Stere* (liberális) befejezte tegnapi kezdett beszédét. Azután beszélt *Carp Péter* (konzervatív), *Djuvara* (liberális) és *Moisesco* (paraszt). A vitát holnap folytatják.

Bukarest, decz. 12. A király má a szenátus küldöttségét fogadta, a mely átadta neki a feliratot. A király megköszönte a trón és a dinasztia iránt kifejezett szeretetet és odaadást. Ezekben az érzelmeiben nagy jutalmat lát azért, hogy egész életét a közjónak szentelte. *Elismeri* a románok bölcsességét és hazafiságát az állam igazgatásában. Meg van róla győződve, hogy a szanálás félévvel ezelőtt megkezdett munkáját folytatni fogják. A király végül köszönetet mondott a hadseregről való gondoskodásért. A hadsereg — ugymond — méltónak fog bizonyulni azokra az áldozatokra, a melyeket az ország érte hozott. (M. T. I.)

A chilei háboru.

London, decz. 13. A *Times*nak jelenti Limából tegnapi kelettel: Chile és Argentína feszült viszonya komoly aggodalmakat kelt Peruban, mert Peru, Bolivia és Faudor valószínűleg szintén háboruba keveredik, ha a béke megbomlik.

Buenos-Ayres, decz. 12. A kormány január elsejére 60.000 tartalékosat hívott be.

Washington, decz. 12. Hay külügyminiszter a buenos-ayresi és santiago amerikai követektől táviratokat kapott, a melyek szerint a helyzet ott csakugyan fölöttébb komoly. Remélik azonban, hogy háborura kerül a dolog. (M. T. I.)

Angol törvény az anarkistákról.

London, december 13. *Clarke* Edvárd sollicitor-general tegnap egy politikai népgyűlésen beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy az anarkistákról szóló angol törvény teljesen kielégítő. Az egyetlen jelentősebb panasz a törvény ellen az a tény, hogy Anglia nem szolgáltat ki olyan embereket, akiket politikai bűntettel vádolnak. *Clarke* azt hiszi, hogy ezt a rendelkezést nagyon tág értelemben alkalmazzák. Azt tanácsolja, hogy nemzetközi egyezményt kössenek olyan politikai bűntettek kiszolgáltatására nézve, akik politikai gyilkosságot követtek el. (M. T. I.)

Operáló angol ezredek.

Romy, december 13. Négy angol ezred, a melynek mindegyike 21 tisztből és 400 emberből áll, együttesen operál most az aro-törzsek ellen a *Crosi-folyó* vidékén. November 28-án az ellenség megtámadta az egyik ezredet, a mely ágyunaszáddal egy kis folyón fölfelé ment. Az ellenség naszádjai valami páncéltárral voltak ellátva, de az angolok mégis visszaverték őket, mert az ágyunaszád ágyai sikeresen működtek. Egy másik ezred 21-én *Pleku* közelében elfoglalt egy ellenséges tábornak, a mely alkalommal 80 benszülött el-esett. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.

Vállalkozók figyelmébe.

A városi rendőrkapitányi hivatal mint I. fokú iparhatóság a következő hirdetményt teszi közzé:

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mindazon *céggel* nem bíró iparosokat és kereskedőket, a kik katonai kincstári vállalatokra igényt tartanak, illetve a katonai kincstár részére eszközendő szállításokat kívánnak vállalni, miszerint ezen szándékuikat előjegyzés végett a rendőrkapitányi hivatal mint I. fokú iparhatóságnál (11. sz. szoba) jelentsek be. *Giraud* Árpád s. k., t. r. alkapitány.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város részére 1902. évben szükséges 869 km. jég beszállításának biztosítása céljából **folyó évi december hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor** a városház tanácstermében nyilvános árlejtés fog tartatni.

Ajánlatot szóval vagy írásban köbméterenkinti egységár felajánlása mellett lehet tenni, mely egységárban a jégtermelési, vágási, felrakási, beszállítási, lerakási, bezúzási és beraktározási költségei is befoglaltatnak úgy, hogy vállalkozó a teljesen beraktározott jégért a köbméterenkinti egységárnál többet semmiféle czimen nem követelhet a várostól.

Szóbeli ajánlattevők az árlejtési feltételeket annak elismeréséül, hogy azokat ismerik s magukra nézve kötelezőknek elfogadják, az árlejtés megkezdése előtt aláírni kötelesek; zárt ajánlatot tevők pedig ezen körülményt ajánlatukban kötelesek világosan kitenni.

Bánatpénzül egyszáz korona teendő le, mely összeget szóbeli ajánlattevők az árlejtés megkezdése előtt kötelesek alulírott kezeihez lefizetni; zárt ajánlatot tevők részéről pedig az ajánlathoz melléklendő.

Zárt ajánlatok csak a fent kitett határidőig adhatók be.

Az árlejtési feltételek alulírott hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1901. december hó 12-ik napján.

Komlóssy József,
tanácsnok,
mint az árverési küldöttség elnöke.

Meghívó.

Van szerencsém vidám szívvél tisztelt vendégeim és ismerőseim becses tudomására hozni, hogy deczember hó 14-én reggeli 5 órakor

Szőke Jákob Disznó elhunyt.

Hoossas hízás után ZSIVÁNOVICS ANTAL hentes magához szőlítá s temetése

ma, szombaton este 8 órakor

lesz, melyre tisztelt vendégeimet, jó ismerőseim becses családjával együtt tisztelettel meghívom.

Kedélyes disznótor

a „WÖBER“-szálloda díszes éttermében.

Friss kolbász, véres, májos, tündős, jó toros káposzta és turós csusza mind fog párolgni a tálban. — Valamint *tisztán kezelt küküllőmenti és püspöki boraim.* — *Frissen csapolt dupla márcziusi és bajor sör.*

Pontos kiszolgálásról, mérsékelt ár mellett gondoskodom.

Szives látogatást kér 247

Kecskeméty István,
vendéglős.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Ha áridők.

	Budapest, decz. 18.
Buza októberre	7 84
Buza áprilisra	8 80
Tengeri	5 14
Rozs okt.	6 69
Zab ápr.	6 98
Káposzta, repce, aug.	---

Értéktőzsde

	Budapest, decz. 18.
Osztrák hitel	625 50
Magyar hitel	629 50
Allamvasút	624 50
Rimamurányi	4 6
Magyar jelzálog	433
Salgótarjáni	---
Wagon-kölcsön	---

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden 1901. decz. 18-án.

Magyar aranyjárdék 4%	118 90
Magyar koronajárdék	94 24
Magyar vasút kölcsön aranyban 2 1/2%	121 90
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100 70
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	118 75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	93
Italmérségi jog megváltási kötvény	100
Horváth-szlavónföldtehermentesítési kötvény	93 50
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	176
Tiszszabályozás sorsjegyek kölcsön	146
Osztrák járadék papírban	98 75
Osztrák járadék ezüstben	98 75
Osztrák járadék aranyban	118 90
Osztrák korona járadék	95 75
Osztrák államsorsjegyek	141
Osztrák magyar bank részvény	14 90
Magyar hitelbank részvény	668
Osztrák hitelintézet részvény	654
Párisi vista	95 22
30 frankos arany (Napoleon) arany	117 17
Németbirodalmi márká	239 54
London vista	---
30 márkás arany	---

Most lehet legolcsóbban
női és férfi fehérneműt, vásznat és asztalneműt
beszerezni!

Menyasszonyi kelengyék!

Teljes végeladás!

Kunz József és társa cég,

225-0-188

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.